

553/1991 Sb.

ZÁKON

České národní rady

ze dne 6. prosince 1991

o obecní policii

Změna: 67/1993 Sb.
Změna: 163/1993 Sb.
Změna: 82/1995 Sb.
Změna: 153/1995 Sb.
Změna: 132/2000 Sb.
Změna: 311/2002 Sb., 320/2002 Sb.
Změna: 274/2008 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 427/2010 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 142/2012 Sb.
Změna: 494/2012 Sb.
Změna: 64/2014 Sb.
Změna: 303/2013 Sb.
Změna: 204/2015 Sb.
Změna: 188/2016 Sb.
Změna: 65/2017 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou.

(2) Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce²⁾ a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

(3) Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků.

(4) Obecní policie zřízená obcí, která je městem³⁾ nebo statutárním městem⁴⁾, a v hlavním městě Praze^{4a)} se označuje městská policie.

(5) Obecní policie může jí svěřené úkoly plnit i na území jiné obce, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

§ 1a

(1) Obecní policie je tvořena zaměstnanci obce zařazenými do obecní policie, kteří

- a) splňují podmínky § 4 odst. 1 písm. a) až e) (dále jen „čekatel“),
- b) splňují podmínky § 4 odst. 1 (dále jen „strážník“),
- c) nejsou čekatelem nebo strážníkem.

(2) Zaměstnanci obce podle odstavce 1 písm. a) a c) nemohou

- a) vykonávat oprávnění strážníka,
- b) prokazovat příslušnost k obecní policii podle § 7 odst. 2 a 3 a § 9.

§ 2

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- f) se podílí na prevenci kriminality v obci,
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích⁵⁾ v obci,
- h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii.

§ 3

(1) Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce.

(2) Na návrh osoby podle odstavce 1 zastupitelstvo obce může pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka. Podmínkou pověření určeného strážníka je předložení negativního lustračního osvědčení podle zákona upravujícího některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích^{5a}).

§ 3a

(1) Obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy.

(2) Veřejnoprávní smlouva podle odstavce 1 vyžaduje ke svému uzavření nebo změně obsahu souhlasu krajského úřadu. O udělení souhlasu rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti ve správním řízení podle zvláštního zákona.

(3) Veřejnoprávní smlouva podle odstavce 1 musí obsahovat

- a) označení obcí, které jsou jejími smluvními stranami,
- b) určení rozsahu úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, které bude obecní policie vykonávat na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a které jsou smluvními stranami této smlouvy, jakož i den, od kterého bude obecní policie tyto úkoly vykonávat,
- c) způsob úhrady nákladů spojených s výkonem úkolů podle písmena b).

(4) Obec, která obecní policii nezřídila a je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle odstavce 1, vydá strážníkovi obce druhé smluvní strany této smlouvy písemné zmocnění, kterým prokazuje oprávněnost výkonu pravomoci na jejím území.

§ 3b

(1) K plnění úkolů podle § 2 na území obce, kde je vyhlášen stav nebezpečí,

nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“)⁶⁾, je starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav, oprávněn uzavřít veřejnoprávní smlouvu se starostou jiné obce o poskytnutí strážníků.

(2) Veřejnoprávní smlouva podle odstavce 1 obsahuje zejména

- a) názvy obcí, které jsou účastníky veřejnoprávní smlouvy,
- b) právní titul pro uzavření veřejnoprávní smlouvy podle odstavce 1,
- c) počet poskytnutých strážníků,
- d) časový úsek, na který jsou strážníci poskytnuti,
- e) vymezení konkrétních úkolů plněných poskytnutými strážníky.

§ 3c

(1) Starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav,

- a) informuje před použitím poskytnutých strážníků hejtmana kraje, na jehož území se obec nachází,
- b) řídí činnost poskytnutých strážníků, pokud se starostové dotčených obcí nedohodnou jinak.

(2) Poskytnutí strážníci prokazují oprávnění k plnění úkolů podle § 2 na území obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav, písemným potvrzením vydaným starostou uvedeným v odstavci 1.

(3) Písemné potvrzení obsahuje

- a) identifikační číslo strážníka,
- b) název obce, k níž je strážník v pracovním poměru,
- c) informaci o dohodě starostů podle § 3b.

(4) Platnost písemného potvrzení končí dnem skončení krizového stavu.

(5) Obec podle odstavce 1 odpovídá za vzniklou škodu, pokud byla způsobena v souvislosti s výkonem práce poskytnutých strážníků.

Strážníci

§ 4

- (1) Strážníkem může být občan České republiky, který
- a) je bezúhonný,
 - b) je spolehlivý,
 - c) je starší 21 let,
 - d) je zdravotně způsobilý,
 - e) dosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou a
 - f) má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů (dále jen „osvědčení“).

(2) Jménem obce jedná v pracovněprávních vztazích čekatelů, strážníků a dalších zaměstnanců obce podle § 1a odst. 1 písm. c) starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce řídit obecní policii; to neplatí, pokud rada obce svěří tuto pravomoc určenému strážníku podle § 3 odst. 2.

§ 4a

Bezúhonnost

- (1) Bezúhonným pro účely tohoto zákona není ten,
- a) kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo byl v posledních 5 letech pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jestliže jeho jednání, kterým spáchal trestný čin, je v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona,
 - b) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo na základě pravomocného rozhodnutí o schválení narovnání zastaveno, a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona,
 - c) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno, a od uplynutí zkušební doby nebo lhůty, v níž může být rozhodnuto, že se osvědčil, neuplynulo ještě 5 let, nebo bylo v trestním řízení, které bylo proti němu vedeno, rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona,
 - d) kdo v čestném prohlášení podle odstavce 2 uvede nesprávné údaje nezbytné pro posouzení bezúhonnosti.

(2) Bezúhonnost uchazeče o zaměstnání strážníka podle odstavce 1 písm. a) se prokazuje výpisem z Rejstříku trestů, který nesmí být starší 3 měsíců. Bezúhonnost podle odstavce 1 písm. b) a c) prokazuje uchazeč o zaměstnání

strážníka čestným prohlášením, které nesmí být starší 3 měsíců.

(3) Uchazeč o zaměstnání strážníka, čekatel nebo strážník je povinen osobě, která jménem obce jedná v pracovněprávních vztazích (§ 4 odst. 2), do 15 dnů ode dne zahájení trestního stíhání písemně oznámit, že proti němu bylo zahájeno trestní stíhání. K oznámení připojí kopii usnesení o zahájení trestního stíhání nebo v oznámení uvede výrok tohoto rozhodnutí, včetně označení orgánu, který jej vydal.

§ 4b

Spolehlivost

(1) Spolehlivým pro účely tohoto zákona není ten, kdo byl v posledních 3 letech opakovaně pravomocně uznán vinným z přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku²²⁾

- a) na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,
- b) na úseku obrany České republiky,
- c) proti veřejnému pořádku,
- d) proti občanskému soužití,
- e) proti majetku,
- f) na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství spáchaný tím, že úmyslně neoprávněně zasáhl do výkonu práva myslivosti nebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně lovil zvěř nebo chytal ryby v době hájení,
- g) podle zákona o zbraních⁷⁾, nebo
- h) podle § 28 odst. 1 nebo 2,

jestliže jeho jednání, kterým spáchal přestupek nebo které má znaky přestupku, je v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona.

(2) Podmínka opakovaného uznání vinným z přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku podle odstavce 1, je splněna, jestliže rozhodnutí o odpovědnosti za některý z přestupků uvedených v odstavci 1 nebo za jednání, které má znaky takového přestupku, nabude právní moci před uplynutím 3 let ode dne, kdy nabylo právní moci jiné rozhodnutí o odpovědnosti za některý z těchto přestupků spáchaný tímž pachatelem nebo za jednání, které má znaky některého z těchto přestupků, spáchané tímž pachatelem.

(3) Spolehlivým pro účely tohoto zákona není dále ten, kdo uvedl nesprávné údaje v čestném prohlášení podle odstavce 4.

(4) Spolehlivost prokazuje uchazeč o zaměstnání strážníka čestným

prohlášením, které nesmí být starší 3 měsíců. Obec je oprávněna vyžádat si k ověření pravdivosti tohoto čestného prohlášení opis z evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů.

(5) Čekatel nebo strážník je povinen osobě, která jménem obce jedná v pracovněprávních vztazích (§ 4 odst. 2), do 15 dnů písemně oznámit skutečnost, že byl pravomocně uznán vinným ze spáchání přestupku uvedeného v odstavci 1.

(6) K oznámení podle odstavce 5 se připojí kopie rozhodnutí o přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku.

§ 4c

Zdravotní způsobilost

(1) Zdravotní způsobilost posuzuje poskytovatel pracovnělékařských služeb.

(2) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou seznam tělesných a duševních vad, nemocí nebo stavů, které vylučují zdravotní způsobilost uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele nebo strážníka pro výkon zaměstnání, obsah a termíny lékařských vyšetření a dobu platnosti posudku o zdravotní způsobilosti.

§ 4d

Odborná způsobilost

(1) Odbornou způsobilost čekatele a strážníka ověřuje zkušební komise ministerstva formou zkoušky. Zkušební komise ministerstva je složena z předsedy a dalších členů. Členství ve zkušební komisi je podmíněno vysokoškolským vzděláním v oblastech zahrnutých do odborných předpokladů strážníka ověřovaných podle odstavce 5.

(2) Přihlášku ke zkoušce podává obec.

(3) Obec je povinna zabezpečit školení

- a) čekatele před první zkouškou do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru,
- b) strážníka před každou zkouškou, a to nejpozději 3 měsíce před skončením platnosti osvědčení ve specializovaném školicím zařízení s akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nebo v obdobném zařízení obecní policie.

(4) Obec je povinna zabezpečit výcvik čekatele a strážníka k používání služební zbraně a donucovacích prostředků a realizaci oprávnění podle tohoto nebo zvláštního zákona (dále jen „výcvik“). Výcvik se provádí v zařízeních podle odstavce 3. Na základě dohody mezi obcí a policií může výcvik provést policie. Zařízení podle odstavce 3 nebo policie vydá čekateli nebo strážníkovi potvrzení o vykonání výcviku, které je podmínkou, aby čekatel nebo strážník mohl složit zkoušku z odborné způsobilosti. Náklady výcviku hradí obec.

(5) Zkouška se koná v jeden den a sestává ze dvou samostatně vykonávaných a hodnocených částí

- a) písemné, tvořené testem, kterou se ověřují znalosti právní úpravy v rozsahu potřebném pro plnění úkolů obecní policie,
- b) ústní, spočívající v pohovoru, kterou se ověřují schopnosti aplikace teoretických znalostí.

(6) Čekatel nebo strážník úspěšně vykoná zkoušku splněním podmínek obou částí zkoušky.

(7) Pokud čekatel nebo strážník neuspěje u zkoušky, zašle ministerstvo protokol o zkoušce obci s vyznačením těchto skutečností. Čekatel a strážník je oprávněn zkoušku, u které neuspěl, dvakrát opakovat bez podání přihlášky. Termín opakování zkoušky určí ministerstvo tak, aby se konala nejdříve měsíc a nejdéle tři měsíce ode dne jejího konání nebo prvního opakování. Termín a místo konání opakované zkoušky sdělí ministerstvo obci nejméně 15 dnů předem.

(8) V případě, že čekatel nebo strážník ani při druhém opakování zkoušky neuspěje, ministerstvo stanoví termín další zkoušky nejdříve po uplynutí 12 měsíců ode dne konání poslední neúspěšné zkoušky.

(9) Ministerstvo vyzve strážníka k přezkoumání odborné způsobilosti v době platnosti osvědčení před zkušební komisí ministerstva, pokud z vlastní činnosti nebo na základě podnětu obce dospěje k důvodné pochybnosti o tom, že strážník je odborně způsobilý. V případě, že strážník u zkoušky neuspěje ani po jejím druhém opakování, ministerstvo stanoví termín zkoušky nejdříve po uplynutí 12 měsíců ode dne konání poslední neúspěšné zkoušky. Ustanovení odstavců 7 a 8 se v tomto případě použijí obdobně.

(10) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) rozsah odborných předpokladů čekatele a strážníka,
- b) zkušební řád,
- c) náležitosti přihlášky ke zkoušce,

- d) rozsah výcviku čekatele a strážníka,
- e) náležitosti protokolu o zkoušce.

§ 4e

Osvědčení

(1) Osvědčení vydává ministerstvo strážníkovi na dobu 3 let, pokud úspěšně vykonal zkoušku.

(2) Dojde-li ke změně osobních údajů strážníka obsažených v osvědčení nebo navazuje-li na skončený pracovní poměr strážníka ve lhůtě 3 měsíců nový pracovní poměr strážníka k jiné obci, ministerstvo vydá na žádost strážníka nové vyhotovení osvědčení s uvedením těchto změn osobních údajů nebo změny názvu příslušné obce do 15 dnů ode dne jejich oznámení.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti osvědčení.

§ 5

Odnětí a zánik platnosti osvědčení

(1) Ministerstvo odejme osvědčení strážníkovi, který přestal splňovat podmínky

- a) bezúhonnosti,
- b) spolehlivosti,
- c) zdravotní způsobilosti, nebo
- d) odborné způsobilosti.

(2) Ministerstvo dále odejme osvědčení strážníkovi, pokud se strážník bez omluvy nedostaví na výzvu ministerstva k přezkoumání odborné způsobilosti podle § 4d odst. 9.

(3) Platnost osvědčení zaniká

- a) dnem nabytí právní moci rozhodnutí o pozbytí státního občanství České republiky, nebo omezení svéprávnosti,
- b) uplynutím doby uvedené v § 4e odst. 1 větě první,
- c) skončením pracovního poměru strážníka. To neplatí, navazuje-li na skončený pracovní poměr strážníka ve lhůtě 3 měsíců nový pracovní poměr strážníka. Obec je povinna ve lhůtě do 15 dnů od skončení pracovního poměru strážníka

oznámít skončení pracovního poměru ministerstvu, nebo
d) neuspěním u zkoušky ani po jejím druhém opakování podle § 4d.

§ 5a

(1) Obec může převést strážníka k výkonu práce čekatele nebo jiného zaměstnance obce ode dne zahájení

- a) trestního stíhání strážníka pro podezření ze spáchání trestného činu zakládajícího ztrátu bezúhonnosti podle § 4a, nebo
- b) správního řízení o odnětí osvědčení,
a to až do doby nabytí právní moci rozhodnutí v trestním nebo správním řízení.

(2) Neprokáží-li se skutečnosti zakládající ztrátu bezúhonnosti podle § 4a nebo důvody pro odnětí osvědčení podle § 5 odst. 1 nebo § 5 odst. 2, obec převede strážníka zpět k výkonu práce strážníka. Plat strážníka se doplatí za dobu, po kterou byl převeden k výkonu práce čekatele nebo jiného zaměstnance obce podle odstavce 1.

(3) Obec je dále oprávněna převést strážníka k výkonu práce čekatele nebo jiného zaměstnance obce, pokud neuspěje

- a) při výcviku podle § 4d odst. 4 nebo při druhém opakování zkoušky podle § 4d odst. 8, a to do doby úspěšného vykonání výcviku nebo zkoušky, nebo
- b) při druhém opakování zkoušky podle § 4d odst. 9, a to do doby úspěšného vykonání zkoušky.

Povinnosti strážníků

§ 6

(1) Při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů obecní policie je strážník povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem.

(2) Strážník je povinen poučit osoby o jejich právech, provádí-li podle tohoto zákona zákrok nebo úkon spojený se zásahem do jejich práv nebo svobod, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu dovolují; v opačném případě je poučí okamžitě, jakmile to okolnosti dovolí.

(3) Strážník je povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností podle tohoto nebo zvláštního zákona každému, kdo o ni požádá.

§ 7

(1) Strážník je v pracovní době povinen v mezích tohoto nebo zvláštního zákona provést zákrok nebo úkon, nebo učinit jiné opatření, je-li páchán trestný čin nebo přestupek či jiný správní delikt anebo je-li důvodné podezření z jejich páchání.

(2) Strážník je i mimo pracovní dobu povinen v mezích tohoto zákona provést zákrok, popřípadě učinit jiné opatření, zejména vyrozumět nejbližší útvar policie, je-li páchán trestný čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. Pokud se v tomto případě strážník neprokazuje podle § 9 odst. 1, prokáže příslušnost k obecní policii průkazem obecní policie.

(3) Jestliže okolnosti zákroku nebo jiného opatření neumožňují, aby strážník prokázal svoji příslušnost k obecní policii průkazem obecní policie (odstavec 2), prokáže se ústním prohlášením "obecní policie" nebo "městská policie" (§ 1 odst. 4). Průkazem obecní policie se strážník prokáže ihned, jakmile to okolnosti zákroku nebo jiného opatření dovolí.

(4) Strážník je při provádění zákroku povinen, pokud to povaha a okolnosti zákroku dovolují, použít odpovídající výzvy. Pokud to povaha zákroku dovoluje, použije strážník před výzvou slov „Jménem zákona!“.

(5) Každý je povinen uposlechnout výzvy zakročujícího strážníka.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzor průkazu obecní policie.

§ 8

(1) Strážník není povinen provést zákrok nebo úkon k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, jestliže

- a) je pod vlivem léků nebo jiných látek, které závažným způsobem snižují jeho schopnost jednání,
- b) k jeho provedení nebyl odborně vyškolen ani vycvičen a povaha zákroku takové odborné vyškolení nebo vycvičení vyžaduje, nebo
- c) je zřejmé, že zákrok nebo úkon nemůže úspěšně dokončit.

(2) Strážník neprovede zákrok nebo úkon k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, jestliže by jeho provedením došlo k maření úkolů bezpečnostního sboru.

§ 9

(1) Strážník je povinen při výkonu své pravomoci prokázat svou příslušnost k obecní policii stejnokrojem s odznakem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce. Vykonává-li strážník svou pravomoc na území obce, která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle § 3a, prokáže se na požádání rovněž zmocněním této obce; při zákroku, který nesnese odkladu, tak učiní, jakmile to povaha a okolnosti tohoto zákroku dovolí.

(2) Odznak obecní policie nosí strážník na pravé straně prsou a identifikační číslo pod odznakem obecní policie. Nášivka s názvem obce se nosí na záloktí levého rukávu.

fotografie 35x45 mm	obec
	SLUŽEBNÍ PRŮKAZ pracovníka OBECNÍ POLICIE
číslo	státnost

fotografie 35x45 mm	město
	SLUŽEBNÍ PRŮKAZ pracovníka MĚSTSKÉ POLICIE
číslo	státnost (přímator)

Jméno

Příjmení

Zvláštní záznamy

Poznámka: Některé je povinen zastupovat zastupitel tento průkaz se má být držet dle obecní policie nebo místní správy. Pokud převzít právo od zastupitele je povinen bez průkazu přibírat nálež soust. které při výstupu. Uvedení tohoto průkazu se třetí.

(3) Stejnokroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie musí obsahovat jednotné prvky. Stejnokroj nesmí být zaměnitelný se stejnokrojem vymezeným zvláštním právním předpisem⁸⁾.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) vzor odznaku obecní policie,

- b) jednotné prvky stejnokroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie.

§ 10

(1) Strážník je povinen bez zbytečného odkladu oznámit policii důvodné podezření, že byl spáchán trestný čin a podle povahy věci též zajistit místo trestného činu proti vstupu nepovolaných osob.

(2) Strážník je povinen oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu.

(3) Oznámení podle odstavců 1 až 2 musí být doloženo důvody nebo důkazy, o něž se podezření opírá.

Oprávnění strážníků

§ 11

Oprávnění požadovat vysvětlení

(1) Strážník je oprávněn

- a) požadovat potřebná vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku nebo jiného správního deliktu nebo jeho pachatele, jakož i ke zjištění skutečného stavu věci,
- b) vyzvat osobu podle písmena a), aby se ve stanovenou dobu dostavila na určené místo k sepsání zápisu o podání vysvětlení,
- c) vyzvat osobu podle písmena a), aby předložila doklady potřebné ke zjištění skutečností podle písmena a).

(2) Jestliže zápis o podání vysvětlení má být sepsán s osobou mladší 15 let, musí být zajištěna přítomnost jejího zákonného zástupce.

(3) Osoba je povinna výzvě podle odstavce 1 vyhovět.

(4) Vysvětlení může odepřít pouze osoba, která by jím sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželu nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem

pocitovala jako vlastní, způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek.

(5) Vysvětlení nesmí být požadováno od osoby, která by jím porušila státem uloženou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna.

(6) Strážník je povinen osobu předem poučit o možnosti odepřít vysvětlení podle odstavců 4 a 5.

(7) Kdo se dostaví na výzvu, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku (dále jen "náhrada"). Náhradu poskytuje obec. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání, anebo ten, kdo má nárok na náhradu podle zvláštních předpisů. ⁹⁾

(8) Nárok na náhradu podle odstavce 7 zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do sedmi dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

(9) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažného důvodu žádosti nebo výzvě podle odstavce 1, může být předvedena.

(10) Zápis o podaném vysvětlení musí být s osobou sepsán bez zbytečného odkladu.

(11) O předvedení sepíše strážník úřední záznam.

§ 11a

(1) Obecní policie je v rozsahu nezbytném k plnění svých úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona oprávněna vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů

a) policie o

1. hledaných a pohřešovaných osobách a věcech,
2. odcizených motorových vozidlech a odcizených registračních značkách motorových vozidel,
3. totožnosti osob, které byly předvedeny na policii podle § 13 odst. 1 až 3 nebo omezeny na osobní svobodě podle § 76 odst. 2 trestního řádu,
4. totožnosti cizinců,

b) obecních úřadů obcí s rozšířenou působností o

1. totožnosti provozovatele motorového nebo přípojného vozidla, kterým byl na území obce spáchán přešupek,
 2. řidiči, který je podezřelý ze spáchání přešupku na území obce,
 3. osobě mladší 18 let, které se poskytuje sociálně-právní ochrana dětí podle zvláštního právního předpisu^{8a)},
 4. totožnosti občana obce, kde obecní policie plní úkoly podle tohoto nebo zvláštního zákona,
- c) obecních úřadů o
1. psech přihlášených podle zvláštního právního předpisu u správce místního poplatku ze psa, o jejich držitelích a o uhrazení místních poplatků ze psa v rozsahu nezbytném k provádění kontroly dodržování obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku ze psů,
 2. povoleních ke zvláštnímu užívání pozemních komunikací na území obce,
 3. povoleních ke zvláštnímu užívání veřejného prostranství v obci v rozsahu nezbytném k provádění kontroly dodržování obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za užívání veřejného prostranství,
- d) ministerstva o číslech, popřípadě sériích ztracených, odcizených, zničených nebo neplatných občanských průkazů a datu ohlášení jejich ztráty, odcizení nebo zničení,
- e) ministerstva nebo policie:
1. základního registru obyvatel,
 2. agendového informačního systému evidence obyvatel,
 3. agendového informačního systému cizinců,
 4. registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v bodech 2 a 3,
- f) Rejstříku trestů, a to z evidence přešupků.

(2) Při plnění svých úkolů může obecní policie využívat ze základního registru obyvatel tyto referenční údaje:

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu, případně též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu,
- d) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Při plnění svých úkolů může obecní policie využívat z informačního systému evidence obyvatel tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) datum narození,

- c) místo a okres narození, v případě narození v cizině místo a stát,
- d) rodné číslo,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- f) adresa místa trvalého pobytu, případně též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu,
- g) omezení svéprávnosti, jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka, nebylo-li mu přiděleno, datum, místo a okres jeho narození a u opatrovníka, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil,
- h) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce,
- i) zákaz pobytu, místo zákazu pobytu a doba jeho trvání.

(4) Při plnění svých úkolů může obecní policie mimo údajů obsažených v základním registru obyvatel vyžadovat z informačního systému cizinců tyto údaje:

- a) číslo a platnost oprávnění k pobytu,
- b) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu na území České republiky,
- c) omezení svéprávnosti,
- d) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není cizinci umožněn vstup na území České republiky,
- e) zákaz pobytu, místo zákazu pobytu a doba jeho trvání.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel nebo informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke ztotožnění osoby a v rozsahu splnění daného úkolu. Jestliže vyžadované údaje mají povahu osobních údajů, dožádaný orgán je poskytne pouze v rozsahu nezbytně nutném ke ztotožnění osoby podle § 12 odst. 1. Dokumentace každého použití údajů podle odstavců 2 až 4 se uchovává po dobu 1 roku.

(7) Dožádaný orgán, který požadované údaje ve svém informačním systému vede, je povinen je obecní policii poskytnout, pokud mu v tom nebrání plnění nebo dodržování povinností podle zvláštních předpisů. V případě, že na straně obecní policie a dožádaných orgánů podle odstavce 1 jsou splněny technické a bezpečnostní podmínky, lze v případě, že dožádaný orgán je zároveň správcem informačního systému, údaje poskytnout způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

nadpis vypuštěn

§ 12

Oprávnění požadovat prokázání totožnosti

(1) Prokázáním totožnosti se pro účely tohoto zákona rozumí zjištění jména, příjmení, data narození, rodného čísla a bydliště osoby. Důvod ke zjišťování totožnosti určuje míru spolehlivosti, s níž se zjištění provádí.

(2) Strážník je oprávněn vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost,

- a) jde-li o osobu, vůči které provádí úkon k plnění úkolů obecní policie,
- b) jde-li o osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku či jiného správního deliktu,
- c) jde-li o osobu, od níž bude třeba požadovat vysvětlení (§ 11),
- d) jde-li o osobu, která odpovídá popisu osoby hledané policií nebo osoby pohřešované,
- e) na žádost jiné osoby, jestliže tato osoba má na zjištění totožnosti právní zájem,
- f) jde-li o osobu, která žádá o prokázání totožnosti podle písmena e),
- g) jde-li o osobu, která oznamuje podezření ze spáchání trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu.

(3) Osoba je povinna výzvě podle odstavce 2 vyhovět.

(4) Strážník je oprávněn údaje zjištěné podle odstavce 1 poskytnout osobě podle odstavce 2 písm. e).

§ 12a

Strážník je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu obecní policie oprávněn požadovat od každého věcnou a osobní pomoc. Kdo byl o tuto pomoc požádán, je povinen ji poskytnout bez zbytečného odkladu. Nemusí tak učinit, brání-li mu v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

§ 13

Oprávnění předvést osobu

(1) Strážník je oprávněn předvést na policii osobu, která odmítla vyhovět výzvě strážníka k prokázání totožnosti podle § 12 odst. 2 nebo nemůže ani po poskytnutí nezbytné součinnosti strážníka svou totožnost prokázat.

(2) Strážník je oprávněn předvést na policii osobu, u které se při zjišťování její totožnosti prokáže, že je osobou hledanou policií nebo osobou pohřešovanou.

(3) Strážník je oprávněn předvést na policii osobu, která přes opětovnou výzvu strážníka pokračuje v jednání narušujícím veřejný pořádek nebo ohrožujícím život nebo zdraví jiných osob anebo své vlastní nebo majetek a nelze jí jiným způsobem v takovém jednání zabránit.

(4) Strážník je oprávněn předvést osobu na žádost příslušného orgánu obce podle zvláštních předpisů.¹⁰⁾

(5) O předvedení se sepíše úřední záznam. Obecní policie osoby předvedené podle odstavců 2 a 3 předá policii k dalšímu opatření. Převzetí osoby potvrdí policie strážníkovi v úředním záznamu nebo v potvrzení o převzetí.

§ 14

Oprávnění odebrat zbraň

(1) Strážník je oprávněn přesvědčit se, zda osoba, kterou předvádí nebo omezuje na osobní svobodě¹¹⁾ nebo proti které směřuje zákrok z důvodu jejího agresivního chování, nemá u sebe zbraň, a tuto odebrat.

(2) Strážník je oprávněn po předchozí marné výzvě k vydání zbraně odebrat zbraň osobě na místě veřejně přístupném, je-li to nezbytné v zájmu ochrany veřejného pořádku, života a zdraví osob nebo bezpečnosti majetku a hrozí-li, že zbraně může být užito k násilí nebo pohrůžce násilím. Osobě, která zbraň vydala nebo již byla zbraň odebrána podle věty první nebo podle odstavce 1, vystaví strážník potvrzení o jejím převzetí. Odebranou střelnou zbraň podléhající registraci podle zvláštního zákona⁷⁾ předá strážník nejbližšímu útvaru policie, jehož název a sídlo uvede v potvrzení podle věty druhé.

(3) Zbraní podle odstavců 1 a 2 se rozumí cokoliv, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.¹²⁾

(4) Zbraň odebranou podle odstavce 1 nebo 2, s výjimkou střelné zbraně podléhající registraci podle zvláštního zákona⁷⁾, je strážník povinen vrátit proti podpisu při propuštění osoby, nebrání-li tomu zákonné důvody, anebo ji předat spolu s osobou policii; o odebrání zbraně sepíše strážník úřední záznam.

(5) Jestliže pominuly důvody pro odebrání zbraně podle odstavce 1 nebo 2 a nebrání-li tomu jiné zákonné důvody, vrátí se zbraň tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odebrána, pokud se tato osoba o vrácení zbraně přihlásí u úřadovny obecní policie, a jde-li o střelnou zbraň podléhající registraci podle zvláštního zákona⁷⁾, u útvaru policie, uvedených v potvrzení o převzetí zbraně.

§ 15

Oprávnění zakázat vstup na určená místa

(1) Vyžaduje-li to plnění úkolů obecní policie, je strážník oprávněn přikázat každému, aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na strážníkem určená místa nebo se na nich nezdržoval nebo po dobu nezbytně nutnou setrval na určeném místě, hrozí-li závažné ohrožení zdraví nebo života. Každý je povinen příkazu strážníka uposlechnout. K vyznačení nebo ohraničení určeného místa může být použito technických prostředků. Je-li jako technický prostředek použit pás s názvem obce a nápisem „zákaz vstupu“, pás s nápisem „obecní policie“ a „zákaz vstupu“ nebo pás s nápisem „městská policie“ a „zákaz vstupu“, jde o příkaz ve smyslu tohoto ustanovení.

(2) Úkon podle odstavce 1 je strážník oprávněn provést též na žádost orgánu, který má obdobné oprávnění podle zvláštních předpisů. ¹³⁾

§ 16

Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor

(1) Je-li důvodná obava, že je ohrožen život nebo zdraví osoby anebo hrozí-li větší škoda na majetku, je strážník oprávněn otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor (dále jen "byt"), vstoupit do něho a provést v souladu s tímto zákonem zákroky, úkony nebo jiná opatření k odvrácení bezprostředního nebezpečí.

(2) Při provádění zákroků, úkonů nebo jiných opatření podle odstavce 1 je strážník povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby; nemusí tak učinit, hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Po provedení zákroků, úkonů nebo jiných opatření podle odstavce 1 je strážník povinen neprodleně vyrozumět uživatele bytu a zabezpečit zajištění bytu, nemůže-li tak učinit uživatel nebo jiná oprávněná osoba.

(4) O otevření bytu a provedených opatřeních sepíše strážník úřední záznam.

§ 17

Oprávnění odejmout věc

(1) Strážník je oprávněn po předchozí marné výzvě k vydání věci tuto věc odejmout, jestliže lze mít důvodně za to, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí ¹⁴⁾ nebo může být zabráná. ¹⁵⁾

(2) Nelze odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(3) O odnětí nebo vydání věci sepíše strážník úřední záznam a osobě, již byla věc odňata nebo která na výzvu strážníka věc vydala, vystaví potvrzení o odnětí nebo vydání věci. Odňatou nebo vydanou věc předá strážník orgánu, který je příslušný o přestupku rozhodnout.

§ 17a

(1) Strážník je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla,

- a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,
- b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích,
- c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo
- d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství a jeho řidič není na místě přítomen.

(2) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla lze podle odstavce 1 použít, jen je-li zajištěna možnost jeho odstranění bez zbytečného odkladu.

(3) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla se odstraní bez zbytečných průtahů po projednání přestupku v blokovém řízení, po zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na místě ponechala, po provedení úkonů nezbytných

ke zjištění totožnosti takové osoby nebo po uhrazení nákladů provozovatelem podle odstavce 5.

(4) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla z důvodů uvedených v odstavci 1 nelze použít, jde-li o vozidlo, které

- a) tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo
- b) je viditelně označeno jako vozidlo ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, požární ochrany, vozidlo určené k poskytování zdravotnických služeb, vozidlo invalidy nebo jako vozidlo osoby požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána.

(5) Přiložení a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala, a nelze-li ji zjistit, na náklady provozovatele vozidla. Pokud došlo k přiložení technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla v rozporu s odstavcem 1, uhrazené náklady musí být neprodleně vráceny tomu, kdo je vynaložil.

(6) Nepožádá-li nikdo o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla do 30 dní od jeho přiložení, je vlastník komunikace oprávněn po dohodě s obecní policií vozidlo na náklady jeho provozovatele odstranit. Povinnosti úhrady nákladů na odstranění vozidla se jeho provozovatel zproští, pokud prokáže závažné důvody, které mu znemožnily, aby před odstraněním vozidla požádal o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.

(7) Na použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla z důvodu podle odstavce 1 se nevztahují ustanovení o donucovacích prostředcích.

§ 17b

Strážník je oprávněn zabezpečovat dopravu osob do zdravotnického zařízení nebo do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice podle jiného právního předpisu^{15a)} i mimo území obce, která zřídila obecní policii nebo která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle § 3a nebo § 3b. Povinnosti a oprávnění podle zákona může strážník plnit pouze v rozsahu nezbytném pro zajištění dopravy této osoby a jejího umístění do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice.

§ 17c

Oprávnění ke vstupu

(1) Strážník je při plnění úkolu obecní policie oprávněn vstupovat v živnostenské provozovně, v herně, kasinu a dalších prostorách, kde jsou provozovány hazardní hry²⁶⁾, v prodejní nebo provozní době do všech prostor určených pro zákazníky.

(2) Strážník je při plnění úkolu obecní policie oprávněn vstupovat do živnostenské provozovny, do herny, kasina a dalších prostor, kde jsou provozovány hazardní hry, a to i po skončení prodejní nebo provozní doby, pokud

- a) je to nezbytné z důvodu zajištění veřejného pořádku, nebo
- b) lze mít důvodně za to, že jsou zde osobě mladší 18 let prodávány nebo podávány
 1. alkoholické nápoje nebo je zde této osobě jinak umožněno jejich požívání, nebo
 2. tabákové výrobky, kuřácké pomůcky, bylinné výrobky určené ke kouření, elektronické cigarety nebo jejich náhradní náplně nebo je zde této osobě jinak umožněno jejich užívání.

(3) Strážník je při plnění úkolu obecní policie oprávněn vstupovat do herny, kasina a dalších prostor, kde jsou provozovány hazardní hry, a to i po skončení prodejní nebo provozní doby, také tehdy, lze-li mít důvodně za to, že se zde hazardní hry účastní osoba mladší 18 let.

(4) Každý je povinen umožnit strážníkovi vstup do míst podle odstavců 1 až 3. Tím není dotčena úprava vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek.

(5) Nelze-li jinak dosáhnout splnění úkolu obecní policie, je strážník oprávněn za účelem vstupu do míst podle odstavců 2 a 3 tato místa otevřít nebo jiným způsobem si do nich zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

Použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně strážníkem

§ 18

Donucovací prostředky

(1) Donucovacími prostředky jsou

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek a jiný úderný prostředek,

- d) pouta,
- e) úder služební zbraní,
- f) hrozba namířenou služební zbraní,
- g) varovný výstřel ze služební zbraně,
- h) technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

(2) Donucovací prostředky je strážník oprávněn použít v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek.

(3) Před použitím donucovacích prostředků podle odstavce 1 písm. a) až g) je strážník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání slovy "jménem zákona" s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků; to neplatí, je-li ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(4) O tom, který z donucovacích prostředků použije, rozhoduje strážník podle konkrétní situace tak, aby dosáhl účelu sledovaného zákrokem; přitom použije takového donucovacího prostředku, který je nezbytně nutný k překonání odporu osoby, která se dopouští protiprávního jednání.

(5) Strážník je povinen dbát, aby použitím donucovacích prostředků nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.

§ 18a

(1) Strážník je oprávněn použít pouta

- a) při omezení osobní svobody osoby podle § 76 odst. 2 trestního řádu,
- b) při předvedení osoby podle tohoto nebo zvláštního zákona¹⁰⁾, která klade odpor, nebo
- c) proti osobě, která fyzicky napadá jinou osobu nebo strážníka, ohrožuje vlastní život, poškozujíc cizí majetek nebo se pokusí o útěk při zákroku strážníka.

(2) V případě podle odstavce 1 písm. c) může strážník omezit možnost volného pohybu osoby připoutáním ke vhodnému předmětu za použití pout. Omezení volného pohybu může trvat nejdéle do doby, kdy je zřejmé, že osoba nebude protiprávní jednání opakovat nebo než bude předána policii, nejdéle však 2 hodiny.

(3) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla může strážník použít k vynucení povinnosti řidiče vozidla setrvat na místě do příchodu policie²³⁾ nebo v rámci zákroku proti osobě, jejíž osobní svoboda má být omezena, lze-li předpokládat, že se tato osoba pokusí vozidlo použít k útěku. Na toto použití technického prostředku se nevztahuje ustanovení § 17a.

§ 19

Použití psa

(1) Strážník je oprávněn použít namísto nebo vedle donucovacích prostředků též psa; ustanovení tohoto zákona o donucovacích prostředcích se přitom použije obdobně.

(2) Způsobilost psa k použití podle odstavce 1 musí být osvědčena policií.

§ 20

Použití služební zbraně

(1) Strážník je oprávněn použít služební zbraň

- a) za podmínek nutné obrany¹⁶⁾ nebo za podmínek krajní nouze,¹⁷⁾
- b) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet.

(2) Použití služební zbraně v případě uvedeném v odstavci 1 písm. b) je přípustné pouze tehdy, jestliže použití donucovacích prostředků by bylo zřejmě neúčinné.

(3) Služební zbraní podle tohoto zákona se rozumí krátká střelná zbraň, jejímž držitelem je podle zvláštního zákona⁷⁾ obec.

(4) Před použitím služební zbraně je strážník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání s výstrahou, že bude použito služební zbraně. Od výzvy s výstrahou může upustit jen v případě, že je ohrožen jeho život nebo zdraví anebo je-li ohrožen život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(5) Při použití služební zbraně je strážník povinen dbát nutné opatrnosti, zejména aby nebyl ohrožen život jiných osob, a co nejvíce šetřit život a zdraví osoby, proti níž zákrok směřuje.

§ 21

Povinnosti strážníka po použití donucovacích prostředků a služební zbraně

(1) Jestliže strážník zjistí, že při použití donucovacích prostředků došlo ke zranění osoby, je povinen, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření.

(2) Po každém použití služební zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, musí strážník ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Bezprostředně po každém použití služební zbraně, jakmile to okolnosti dovolí, je strážník povinen učinit všechny neodkladné úkony, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití služební zbraně.

(3) O každém použití donucovacích prostředků nebo služební zbraně je strážník povinen vyrozumět bez zbytečného odkladu osobu, která řídí obecní policii (§ 3 odst. 1), a sepsat úřední záznam.

§ 22

Zvláštní omezení

Při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let nesmí strážník použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, obušek a jiný úderný prostředek, psa, úderu služební zbraní, hrozby namířenou služební zbraní, varovného výstřelu ze služební zbraně a služební zbraně, vyjma případů, kdy útok těchto osob bezprostředně ohrožuje život a zdraví strážníka nebo jiných osob nebo hrozí větší škoda na majetku a nelze-li nebezpečí odvrátit jinak.

§ 23

(1) Dojde-li při použití donucovacích prostředků nebo psa ke zranění nebo usmrcení osoby anebo ke škodě nikoli nepatrné¹⁹⁾, je starosta, jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce řídit obecní policii nebo určený strážník podle § 3 odst. 2 povinen neprodleně vyrozumět nejbližší útvar policie.

(2) Starosta, jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce řídit obecní policii nebo určený strážník podle § 3 odst. 2 je povinen neprodleně vyrozumět nejbližší útvar policie o použití služební zbraně.

§ 24

Náhrada škody

(1) Obec je povinna nahradit škodu způsobenou strážníkem v souvislosti s plněním úkolů stanovených tímto nebo zvláštním zákonem; to neplatí, jde-li o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala.

(2) Obec je povinna nahradit škodu osobě, která poskytla pomoc strážníkovi na jeho žádost nebo s jeho vědomím (dále jen "poškozený"). Obec se povinnosti k náhradě škody může zprostit jen tehdy, způsobil-li si tuto škodu poškozený úmyslně.

(3) Obec je povinna nahradit též škodu na věcech, která poškozenému vznikla v souvislosti s poskytnutím pomoci podle odstavce 2. Přitom se hradí skutečná škoda, a to uvedením v předešlý stav; není-li to možné nebo účelné, hradí se v penězích. Poškozenému může být přiznána i náhrada nákladů spojených s pořízením nové věci náhradou za věc poškozenou.

(4) Došlo-li u poškozeného v souvislosti s poskytnutím pomoci podle odstavce 2 k újmě na zdraví nebo smrti, určí se rozsah a výše náhrady škody podle občanského zákoníku. V případech hodných zvláštního zřetele lze kromě náhrady podle občanského zákoníku poskytnout jednorázové mimořádné odškodnění.

(5) Obec je povinna nahradit též škodu, kterou osoba způsobila v souvislosti s pomocí poskytnutou strážníkovi nebo obecní policii; ustanovení odstavce 1 se použije obdobně.

§ 24a

(1) Obecní policie zpracovává osobní údaje, které potřebuje k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona.

(2) Obecní policie poskytuje osobní údaje podle odstavce 1 policii, orgánům obce a dalším orgánům veřejné moci, je-li to nutné k plnění jejich úkolů.

(3) Obecní policie nejméně jednou za 3 roky prověřuje, jsou-li osobní údaje zpracovávány podle odstavce 1 potřebné k plnění jejich úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona. Zjistí-li, že tyto údaje nejsou potřebné k plnění jejich úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, provede bez zbytečného odkladu jejich likvidaci.

(4) Ustanovení právních předpisů upravujících ochranu osobních údajů nejsou dotčena.

§ 24b

(1) Obecní policie je oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejich úkolů podle tohoto nebo jiného zákona, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.

(2) Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, je obecní policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit.

Společná a závěrečná ustanovení

§ 25

nadpis vypuštěn

(1) Policie bezodkladně oznámí obci zahájení trestního stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu strážníka.

(2) Soudy a státní zastupitelství bezodkladně poskytují ministerstvu kopie rozhodnutí zakládajících ztrátu bezúhonnosti strážníka podle § 4a odst. 1.

§ 26

(1) Strážník je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámil při plnění úkolů obecní policie nebo v souvislosti s nimi a které v zájmu zabezpečení úkolů obecní policie nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Tato povinnost trvá i po skončení

pracovního poměru strážníka.

(2) Každý, koho obecní policie nebo strážníci požádají o poskytnutí pomoci, je povinen, byl-li řádně poučen, zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dozvěděl.

(3) Povinnosti mlčenlivosti je oprávněn zprostit strážníka nebo osobu uvedenou v odstavci 2 starosta nebo jiná pověřená osoba.

§ 26a

Působnost stanovená krajskému úřadu podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

§ 26b

Na kontrolní činnost prováděnou obecní policií se kontrolní řád²¹⁾ nevztahuje.

§ 27

Působnost ministerstva

(1) Ministerstvo

- a) ověřuje odborné předpoklady strážníka,
- b) vydává a odnímá osvědčení,
- c) vede informační systémy potřebné k plnění zákonem stanovených úkolů týkající se
 1. protokolů o zkoušce,
 2. přihlášek čekatelů a strážníků ke zkoušce,
 3. strážníků,
 4. osvědčení,
 5. zřízených a zrušených obecních policií,
 6. počtu strážníků,
 7. činnosti obecních policií.

(2) Ministerstvo vykonává dozor nad a) odbornou způsobilostí strážníka k výkonu povinností a oprávnění podle tohoto nebo jiného zákona, b) dodržováním stanovených jednotných prvků stejnokroje strážníka nebo označení motorových

vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie.

(3) Při výkonu dozoru je ministerstvo oprávněno vyžadovat od obce poskytnutí údajů potřebných pro výkon dozoru.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah statistických údajů a způsob jejich poskytování [§ 2 písm. i)].

Správní delikty

§ 27a

(1) Obec se dopustí správního deliktu tím, že pověří plněním úkolů obecní policie osobu, která nemá osvědčení, nebo nezajistí, aby stejnokroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie obsahovaly jednotné prvky.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 20 000 Kč.

§ 28

(1) Uchazeč o zaměstnání strážníka, čekatel nebo strážník se dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost podle § 4a odst. 3.

(2) Čekatel nebo strážník se dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost podle § 4b odst. 5.

(3) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) úmyslně na místě veřejnosti přístupném nosí neoprávněně stejnokroj strážníka obecní policie nebo takové součásti stejnokroje, které jsou s úplným stejnokrojem zaměnitelné, ačkoliv není strážníkem nebo čekatelem, nebo
- b) neoprávněně užívá na vozidle nebo jiném dopravním prostředku barevné provedení nebo označení používané na motorových vozidlech a dalších dopravních prostředcích obecní policie, anebo zvláštního barevného provedení a označení s ním zřejmě zaměnitelného.

(4) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč, za přestupek podle odstavce 2 pokutu do 5 000 Kč a za přestupek podle odstavce 3

pokutu do 3 000 Kč.

§ 28a

nadpis vypuštěn

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikt podle § 27a v prvním stupni projednává ministerstvo; přestupek obec.

(5) Pokuta za správní delikty je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

§ 28b

zrušen

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Burešová v.r.

Pithart v.r.

**Příl.
zrušena**

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 311/2002 Sb.

Přechodné ustanovení

Ten, kdo je ke dni 1. ledna 2003 zaměstnancem obce zařazeným do obecní policie, je povinen do 6 měsíců od tohoto dne předložit zaměstnavateli doklady vyžadované podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění čl. I tohoto zákona, k prokázání bezúhonnosti a spolehlivosti.

Čl. VI zákona č. 274/2008 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Určený strážník pověřený radou obce plněním některých úkolů při řízení obecní policie podle zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za určeného strážníka podle zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Strážník, který je v pracovním poměru k obci ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona a nedosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou, je povinen tuto podmínku splnit do 31. prosince 2015. To neplatí, pokud strážník, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona dosáhl věku 45 let, třikrát úspěšně absolvoval zkoušku z odborné způsobilosti před zkušební komisí ministerstva a obec je držitelem platného osvědčení strážníka.

3. Platnost osvědčení vydaného podle zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, skončí nejpozději do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Nášivka s názvem obce podle § 9 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se na záloktí levého rukávu umístí nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

- 1) § 27 zákona ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení).
 - 2) § 14 odst. 1 písm. d) zákona ČNR č. 367/1990 Sb.
 - 3) § 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 234/2006 Sb.
 - 4) § 4 zákona č. 128/2000 Sb., ve znění zákona č. 313/2002 Sb. a zákona č. 234/2006 Sb.
 - 4a) § 1 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. 311/2002 Sb.
 - 5) § 34 zákona č. 128/2000 Sb.
 - 5a) § 8 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky.
 - 6) Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb.
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 7) Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů.
 - 8) Například zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
 - 8a) Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
 - 9) § 124 odst. 1 a 2 zákoníku práce.
 - 10) § 42 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).
 - 11) § 76 odst. 2 trestního řádu.
 - 12) § 89 odst. 5 trestního zákona.
 - 13) Např. § 20 zákona ČNR č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky.
 - 14) § 15 zákona ČNR č. 200/1990 Sb.
 - 15) § 18 zákona ČNR č. 200/1990 Sb.
 - 15a) Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.
 - 15d) § 17 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
 - 16) § 13 trestního zákona.
 - 17) § 14 trestního zákona.
 - 18) Zákon č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění zákona č. 49/1990 Sb.

19) § 89 odst. 11 trestního zákona.

20) Např. zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1974 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 51/1964 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

21) Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

22) § 10 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

23) § 118a odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 411/2005 Sb.

26) Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách.